

Załącznik do uchwały nr XLIII/280/10
Rady Gminy Śliwice
z dnia 28 kwietnia 2010r.

Plan Odnowy Miejscowości Łąski Piec na lata 2010-2017

Przygotowanie: Rada Sołecka Łąskiego Pieca we współpracy z Urzędem Gminy w Śliwicach
Opracowanie: mgr inż. Anna Szwarc

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości	3
Historia miejscowości	4
2. Analiza zasobów wsi	5
Środowisko przyrodnicze	5
Dziedzictwo kulturowe	6
Obiekty i tereny	7
Infrastruktura społeczna	7
Infrastruktura techniczna	8
Komunikacja	8
Gospodarka i rolnictwo	8
Sąsiedzi i przyjezdni	9
3. Analiza SWOT	10
4. <i>Wizja rozwoju wsi</i>	12
5. Arkusz planowania	12
6. Harmonogram wdrażania planu	13
7. Zarządzanie	14
<i>Literatura:</i>	15

1. Charakterystyka miejscowości

Wieś Łąski Piec leży w gminie Śliwice, w powiecie tucholskim, w południowowschodniej części gminy na granicy z powiatem świeckim. Jest o 7 km oddalona od wsi gminnej - Śliwice.

Mapa 1. Gmina Śliwice

Mieszkańcy zbudowali swoje domy wzdłuż głównej drogi oraz dróg polnych dochodzących do drogi głównej. Zabudowa jest dość luźna. Sołectwo Łąski Piec na dzień 1 marca 2010 roku zamieszkiwało 189 osób. Kilka młodych osób wyjechało 3-4 lata temu do Anglii i Irlandii. Struktura wiekowa mieszkańców wsi wygląda następująco:

Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
26	29	48	63	20	3

Jak pokazuje struktura wiekowa mieszkańców nasza wieś jest młodą wsią. Przybywa młodych osób, rodzą się dzieci, wieś młódnieje. 30% mieszkańców to osoby do 18 roku a 73 osoby to osoby w wieku 18-44 lata.

Sołectwo zajmuje łączną powierzchnię 495,64 ha w tym:

- Grunty rolne stanowią 170,71 ha w tym
 - grunty orne - 116,54 ha
 - łąki i pastwiska - 53,34 ha
 - sady - 0,83 ha
- 302,84 ha użytków leśnych,
- 10,47 ha terenów komunikacyjnych i dróg
- 1,10 ha nieużytków
- 5,78 ha gruntów pod wodami,
- 3,91 ha tereny pod budynkami
- 0,83 ha sadów.

Historia miejscowości

Polska nazwa Łąski Piec, pruska – Lonski Piec, niemiecka – Quelltal. Nazwa miejscowości pochodzi od dawnej osady smolarzy, wypalających w prymitywnych piecach dziegieć i węgiel drzewny.

Lustracja z 1664 roku wspomina, że był tu piec smolny. Osada jest wzmiankowana w 1746 roku jako pustkowie, z którego płacono na rzecz kościoła w Śliwicach na Wielkanoc 18 groszy. W 1789 roku założona osada królewska liczyła 13 domów. W 1848 roku osadę położoną na terenie powiatu świeckiego zamieszkiwało 239 mieszkańców, w 1867 – 294. Około 1880 roku wieś liczyła 53 domy z liczbą 265 mieszkańców. W 1928 roku wieś liczyła –

365 a w 1934 – 420 mieszkańców. W okresie zaboru pruskiego gmina wiejska Łąski Piec miała w 1865 roku 1510 morgów ziemi, w tym użytków rolnych 1440. Przeważały tutaj gospodarstwa małe a obszar największego wynosił 127 morgów, które uprawiał Franciszek Talaśka, Pieczik – 112, Franciszek Gwizdała – 105, Mateusz Milczewski – 90, Franciszek Resmer - 70 a Albrecht Gwizdała uprawiał 66 morgów. W tym okresie mieszkańcy wsi w poszukiwaniu lepszych warunków życia wyjeżdżali na emigrację. Początkowo do Brazylii a potem do uprzemysłowionych rejonów Niemiec.

Do czasu zbudowania pod koniec XIX wieku szkoły elementarnej, uczniowie tej wsi uczęszczali do szkoły w Łązku. W 1904 roku uczyło się w szkole 79 dzieci katolickich. W grudniu 1906 roku uczniowie tej szkoły przystąpili do strajku szkolnego. W 1928 roku do szkoły uczęszczało 52 uczniów. Zaś w 1939 roku uczęszczało 70 dzieci. Kierował szkołą Władysław Landowski współpracownik Instytutu Bałtyckiego. Po zakończeniu wojny światowej w szkole realizowany był program klas I-IV, kierował szkołą w 1946 roku Józef Skotarczak. Przez długi okres dyrektorem była Krystyna Walczak. W roku szkolnym 1970/1971 do placówki uczęszczało 19 uczniów.

2. Analiza zasobów wsi

Środowisko przyrodnicze

Łąski Piec leży w Borach Tucholskich, które znajdują się w północno-wschodniej części Pojezierza Pomorskiego. Na pograniczu z Wdeckim Parkiem Krajobrazowym na terenie Śliwickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który jest pomostem pomiędzy Tucholskim a Wdeckim Parkiem Krajobrazowym. Bory Tucholskie to w przeważającej większości lasy sosnowe, rosną przeważnie na piaskach sandrowych Równiny Tucholskiej. Na terenie Borów Tucholskich istnieje ponad

Okolice wsi

900 jezior. W pobliżu Łąskiego Pieca znajdują się: jezioro Piaseczno o I klasie czystości wód, 3 jeziora w Trzebcinach, jezioro Żur, jezioro Okonińskie i Trzcianno. Bory Tucholskie są też przecinane licznymi strumykami i rzeczkami. Przez wieś przepływa rzeczka Goljonka a w

odległości 6 kilometrów od wsi przepływa Wda. Teren Borów Tucholskich zamieszkuje wiele różnorodnych gatunków zwierząt. Występuje licznie zwierzyna – jelenie, sarny, dziki, lisy. Nad rzekami występują bobry. Spośród ptaków, z gatunków rzadkich występują bielik, rybołów, żuraw zwyczajny, łabędź niemy, czapla siwa, kruk, głuszec, puchacz, bocian czarny i inne. Występują tu torfowiska, na których występują licznie żurawina błotna, bagno zwyczajne, liczne gatunki mchów i torfowców. Także w okolicach wsi występowały torfowiska. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu wydobywano tu torf, który służył jako opał. Po melioracji tereny się osuszyły i torfowiska zaniknęły. Okoliczne tereny obfitują w pokłady gliny ceramicznej, z której już na początku XX wieku wypalano cegły. O ich dobrej jakości świadczyć może fakt, że okoliczne domy z nich budowane stoją do dziś w bardzo dobrym stanie. W pobliżu wsi znajdują się jeszcze doły będące śladami po wydobywaniu gliny.

Na terenie sołectwa znajdują się pomniki przyrody jest to olbrzymich rozmiarów jałowiec pospolity oraz dęby. W pobliżu wsi znajduje się parów „Goły Jon”. W tym miejscu bierze swój początek rzeka Goljonka. Urocze miejsce położone w sercu lasu, do którego drogę znają tylko nieliczni mieszkańcy. Unikatowość tego miejsca, wypływające z ziemi liczne źródła i bujna roślinność sprawiają, że miejsce to jest szczególnie urokliwe. Parów jest miejscem lęgowym dla wielu gatunków ptaków. Wody Goljonki upodobały sobie bobry, które już od 15 lat licznie występują na tym terenie i tworzą swoje żeremia.

Dziedzictwo kulturowe

Na terenie sołectwa pozostały jeszcze dwa tradycyjne borowiackie domy drewniane kryte strzechą. Ukryte w lesie, zdołały ochronić się przed nowoczesnością.

Dom kryty strzechą

Na końcu wsi w kierunku Śliwic znajdował się cmentarz ofiar epidemii cholery, która panowała tu w XIX wieku. Dziś nie ma już śladów po cmentarzu. Na cmentarzu znajdowała się kapliczka, którą Niemieccy okupanci kazali rozebrać. Dziś kapliczka znajduje się kilka metrów bliżej szosy. Zbudowana w 1946 roku kapliczka to miejsce odprawiania nabożeństwa majowego, na które miejscowa ludność zbiera się w majowe wieczory. Przy kapliczce rosną 3 stare dęby, które zasadziło 3 braci, którzy z naszej wsi około roku 1860 wyruszali za chlebem do Ameryki. Dęby są pomnikami

przyrody, ale też przypominają o ciężkich czasach, które zmusiły ludność do wyjazdu za granicę i nie pozwalają zapomnieć o historii tego terenu i dawnych mieszkańcach.

Na rozstaju dróg w kierunku Zazdrości na posesji pana Stefana Gwizdały znajduje się mała figurka pana Jezusa. W 2008r. na posesji pan Jerzego Talaśki postawiono krzyż, w tym miejscu kilkadziesiąt lat temu krzyż postawili dziadkowie pana Talaśki, podczas wojny Niemcy go ścieli, a w 2008r. ich wnuk go odbudował.

Obiekty i tereny

We wsi znajduje się budynek po byłej szkole. Szkoła we wsi funkcjonowała już pod koniec XIX wieku. Mieściła się w drewnianym budynku, który przed I Wojną Światową zastąpiono budynkiem z czerwonej cegły. W 1987 roku szkołę zamknięto. Jeszcze przez kilka lat funkcjonowała w nim świetlica, która w 1989 roku została zamknięta. Dziś w budynku znajdują się dwie sale, z której jedna pełni funkcję świetlicy. Przy budynku znajduje się teren, który dawniej pełnił funkcję boiska szkolnego.

Świetlica wiejska

Teren nie jest ogrodzony. Świetlica jest centrum życia kulturalnego wsi. To tu odbywają się wszystkie spotkania mieszkańców, zebrania wiejskie. Młodzież spędza tutaj czas wolny. Na dawnym boisku postawiono drewniane bramki do piłki nożnej oraz kosz do gry w koszykówkę. Mieszkańcy lubią i chcą się tutaj spotykać. Na obszarze wsi istnieją tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i letniskową.

Boisko

Infrastruktura społeczna

We wsi nie ma ośrodka kultury, izby pamięci ani biblioteki. Jedynym miejscem, w którym życie kulturalne wsi ma szansę na rozwój jest świetlica wiejska. Kiedy na terenie wsi funkcjonowała szkoła życie kulturalne skupiało się przy niej. Znajdował się tu Punkt Biblioteczny, aktywnie działało Koło Gospodyń Wiejskich. Po zamknięciu szkoły, kiedy w budynku funkcjonowała świetlica we wsi więcej się działo. Kiedy zamknięto świetlicę, zamknięto też bibliotekę i życie kulturalne obumarło. Działalność KGW uległa rozwiązaniu. Nie funkcjonuje u nas Ochotnicza Straż Pożarna. W latach 70-tych zbudowano we wsi remizę strażacką, jednak działalność OSP się nie rozwinęła.

Dziś dzieci uczęszczają do szkoły w Śliwiczkach (5km) lub w Łątku (2km), który administracyjnie należy do powiatu świeckiego. Najbliższe przedszkole znajduje się w Śliwicach. 3 mieszkańców wsi należy do Stowarzyszenia Koni i Zaprzęgów Konnych, które ma swoją siedzibę w Śliwicach, ale zrzesza członków z terenu gminy Śliwice.

Infrastruktura techniczna

Przez wieś przebiega asfaltowa droga powiatowa ze Śliwic do Osia, która powstała w latach 1966-1970r. Od 1967 roku wieś jest zelektryfikowana. Wzdłuż drogi w roku 2000 położony został wodociąg. Wieś nie jest podłączona do sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcy posiadają na swoich posesjach szczelne szamba. Ścieki w miarę potrzeb odbierane są przez Zakład Usług Komunalnych ze Śliwic, który wywozi je do oczyszczalni ścieków. Budowa kanalizacji na terenie naszej wsi jest obecnie w fazie przygotowania dokumentacji projektowej. Śmieci także odbierane są przez ZUK Śliwice, dodatkowo we wsi znajdują się pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. Od kilku lat środki sołeckie przeznaczane są na budowę chodników we wsi, sołectwo współpracuje w tej sprawie z powiatem tucholskim. Na chwilę obecną 70% wsi posiada chodnik, jest to chodnik po jednej stronie drogi, ale jest dumą mieszkańców.

Komunikacja

We wsi znajduje się przystanek PKS na trasie Śliwice – Świecie. W odległości 1 km od wsi w Łątku znajduje się stacja kolejowa na trasie Czersk-Laskowice Pomorskie.

Gospodarka i rolnictwo

Na terenie wsi zarejestrowana jest jedna firma prywatna, zajmująca się produkcją palet. Jedna osoba planuje otwarcie gospodarstwa agroturystycznego. We wsi znajduje się sklep spożywczo-przemysłowy. Funkcjonuje 5 gospodarstw rolnych. Największe o areale 35 ha. Trzech gospodarzy specjalizuje się w produkcji mleka, dwa pozostałe gospodarstwa zajmują powierzchnię do 10 ha i prowadzone są bez specjalizacji. Miejscowa ludność odchodzi od rolnictwa. Niskie klasy gleb (przeważa V i VI klasa bonitacyjna, gleb o w IV klasie bonitacyjnej jest niespełna 20ha na terenie całego sołectwa). Większość mieszkańców

pracuje zawodowo w Śliwicach, Sarniej Górze czy w Osiu w zakładach produkcji drzewnej, zakładzie mięsnym itd. We wsi wzrasta zainteresowanie hodowlą koni. Obecnie jest ich na terenie wsi 7, zajmuje się tym 4 gospodarzy. Liczne łąki zachęcają do hodowli tych pięknych zwierząt.

Sąsiedzi i przyjezdni

Łąski Piec leży na granicy gminy Śliwice i powiatu tucholskiego. Sąsiaduje z gminą Osie

„Samotnia” w Tleń

leżącą na terenie powiatu świeckiego. Wieś jest oddalona o 7 km od znanej wsi letniskowej Tleń. Miejscowość licznie odwiedzana przez turystów posiada świetnie rozwiniętą infrastrukturę turystyczną. Trasy piesze, rowerowe, wspaniałe przygotowane ścieżki do nordic walking. Przepływająca przez

Tleń Wda to raj dla kajakarzy.

W niewielkiej odległości od Łąskiego Pieca znajdują się liczne jeziora: Piaseczno, Żur, Trzcianno, Okonińskie, jeziora w Trzebcinach. Wiele tu obiektów żywych i nieożywionych uznawanych za pomniki przyrody: aleje dębowe, olbrzymie jałowce, pojedyncze dęby szypułkowe, lipy, jesiony itp. głązy narzutowe

Spływ Wdą

np. Kamień św. Wojciecha koło Leosi, Aleja Zakonników (Mnichów) - dwieście jałowców pospolitych tworzy urokliwy szpaler po obu stronach drogi gruntowej. Liczne rezerваты przyrody: "Krzywego Koła w Pętli Wdy", "Brzęków im. Zygmunta Czubińskiego", "Czaplich Wierchów", „Doliny Wdy”, „Cisów Staropolskich” we Wierzchlesie.

Ciekawostki architektoniczne: zamek krzyżacki w Świeciu, zabytkowy dworek w Gródku, Akwedukt w Fojutowie, Most na rzece Prusinie w okolicach Śliwiczek, Wieś Krąg - drewniane

Parów „Goły Jon”

zabytkowe budownictwo, kaplica św. Huberta w Okoninach.

Ciekawostki historyczne: Cmentarzysko kurhanowe w Odrach „Kamienne kręgi”, Tuchola z Muzeum Borów Tucholskich.

Na terenie wsi oraz w lasach otaczających wieś już w latach 80-tych osiedlali się letnicy. Część wykupiła domy od mieszkańców wsi, część zakupiła działki i wśród lasów znalazła spokój i ciszę. Obecnie na terenie wsi i w jej okolicach znajduje się 15 domów zamieszkiwanych przez letników. Część z nich ma domki całoroczne i zamierza osiąść u nas na stałe. W zdecydowanej większości domy i działki kupują u nas osoby starsze, które cenią ciszę i czyste powietrze, są to osoby z Bydgoszczy, Gdańska i Łodzi.

3. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- położenie w Borach Tucholskich, na granicy z Wdeckim Parkiem Krajobrazowym - czyste powietrze, cisza i spokój, liczne jeziora, piękna rzeka w pobliżu - przystanek PKS i PKP - wieś posiada wodociąg, jest oświetlona, mieszkańcy posiadają telefony domowe, - zadbane gospodarstwa i obejścia, - przywiązanie mieszkańców do tradycji, - dbałość o ekologię, selektywna zbiórka odpadów, - chodnik we wsi	- wymagająca remontu świetlica, - niezagospodarowany i nieogrodzony teren przy świetlicy, - niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, brak organizacji pozarządowej, - brak podłączenia wsi do sieci kanalizacyjnej - brak płyty tanecznej, - brak placu zabaw dla dzieci, - mała liczba podmiotów gospodarczych na terenie wsi, niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, - bardzo ograniczony dostęp do dóbr kultury ze względu na znaczne oddalenie od miast,
Szanse	Zagrożenia
- środki Unii Europejskiej skierowane do wsi (Odnowa wsi, Leader+), - stworzenie tras do jazdy konnej, tras do nordic walking, - ustabilizowanie sytuacji gospodarczej w	- kryzys światowy, - wzrost bezrobocia, - załamanie produkcji drzewnej lub rynku drzewnego,

kraju i na świecie, - skuteczna promocja gminy i miejscowości, - wypromowanie lokalnej atrakcji np. Goły Jon - rozwój turystyki i agroturystyki w gminie, - zwiększająca się aktywność władz samorządowych,	- wichury, pożary i inne klęski żywiołowe, - zmiany w przepisach, - zatrucie środowiska naturalnego, - ubożenie społeczeństwa,
---	---

Mocną stroną wsi jest położenie miejscowości. Wśród lasów zdala od głównych tras. Pobliskie tereny pełne są atrakcyjnych wartych obejrzenia miejsc. Wieś posiada przystanek PKS i niedaleko znajduje się stacja PKP. Mieszkańcy przykładają dużą wagę do dbałości o środowisko, segregują śmieci, dbają też o obejścia i wygląd posesji, wieś ma chodniki.

Słabą stroną wsi jest wymagająca remontu świetlica wiejska. Świetlica była sercem wsi i mieszkańcy jeszcze pamiętają dobre czasy związane z jej funkcjonowaniem, teren przy szkole nie jest odpowiednio zagospodarowany, nie ma placu zabaw dla dzieci ani płyty tanecznej. Wieś nie jest podłączona do kanalizacji. Na terenie wsi nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa. Problemem jest też niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, oraz utrudniony dostęp do dóbr kultury wynikający z znacznego oddalenia od centrów kulturalnych.

Świetlica wiejska
w Łąskim Piecu

Szansą dla wsi jest pozyskanie środków z zewnętrznych źródeł, które pozwoliłyby na sfinansowanie planowanych inwestycji. Mieszkańcy mogą szukać dodatkowych źródeł wpływu środków do domowych budżetów m.in. oferując usługi agroturystyczne, w tym bardzo pomocna byłaby skuteczna promocja gminy Śliwice i samej wsi oraz współpraca z sąsiednią gminą Osie mająca na celu stworzenie wspólnych tras do jazdy konnej. Szansą dla

mieszkańców jest hodowla koni i możliwość rozwoju usług w oparciu o konie np. nauka jazdy, przejażdżki bryczką, czy stworzenie końskiej wioski tematycznej.

Zagrożeniami dla wsi jest wzrost bezrobocia, który mógłby powiększyć liczbę osób bezrobotnych żyjących na terenie wsi i przyczynić się do zubożenia społeczeństwa. Poważnym zagrożeniem jest kryzys światowy, załamanie rynku. Zagrożeniem są także klęski żywiołowe, których nie da się przewidzieć i zabezpieczyć przed nimi.

4. Wizja rozwoju wsi

Wysłuchuj się w potrzeby mieszkańców, szukaj najlepszych rozwiązań, wykorzystuj szanse.

5. Arkusze planowania

Priorytet 1.

Odnowiona Świetlica Wiejska

Cel: Stworzenie mieszkańcom wsi odpowiednich warunków do korzystania ze świetlicy wiejskiej.

Projekty:

1. Remont budynku świetlicy i budowa wewnątrz budynku toalet.

Priorytet 2.

Wiejskie Centrum Sportowo-Rekreacyjne dla dzieci i młodzieży przy świetlicy.

Cel: Stworzenie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do zabawy, wypoczynku i spędzania czasu wolnego.

Projekty:

1. Budowa Placu Zabaw dla dzieci.
2. Stworzenie stanowiska do gry w koszykówkę.

Priorytet 3.

Estetyka wsi

Cel: Upiększenie przestrzeni publicznej mające przyczynić się do poprawy wizerunku miejscowości.

Projekty:

1. Zagospodarowanie terenu przy kapliczce.
2. Remont wiaty przystankowej.

6. Harmonogram wdrażania planu

Lp	Projekt	Czas realizacji
1	Remont budynku świetlicy i budowa wewnątrz budynku toalet.	2010-2011
2	Budowa Placu Zabaw dla dzieci	2012
3	Stworzenie stanowiska do gry w koszykówkę.	2016
4	Stworzenie boiska do gry w piłkę nożną.	2014
5	Zagospodarowanie terenu przy kapliczce.	2013
6	Remont wiaty przystankowej.	2017
7	Budowa płyty tanecznej	2015

Lp	Projekt	Hierarchia ważności	Realizacja	Koszt całkowity	Źródło finansowania			
					Gmina	Odnowa wsi	Inne	Własne
1	Remont budynku świetlicy i budowa wewnątrz budynku toalet.	1	2010-2011	109 000	43 575	61 425		
2	Budowa Placu Zabaw dla dzieci	2	2012	30 000	12 450	17 550		
3	Stworzenie stanowiska do gry w koszykówkę.	6	2016	5 000	3 000			2 000
4	Stworzenie boiska do gry w piłkę nożną.	4	2014	5 000	3000			2 000
5	Zagospodarowanie terenu przy kapliczce.	3	2013	5 000				5 000
6	Remont wiaty przystankowej.	7	2017	4 000			3 000	1 000
7	Budowa płyty tanecznej	5	2015	16 000	10 790	15 210		

7. Zarządzanie

Odpowiedzialnymi za wdrożenie i realizację Planu Rozwoju Miejscowości Łąski Piec na lata 2010-2017 będą sołtys i Rada Sołecka przy wsparciu Rady Gminy i Wójta Gminy Śliwice.

Literatura:

1. Biuletyn informacyjny Gminy Śliwice 2007, Drukarnia Chojnicka, Chojnice 2007r.
2. Bloch A., Śliwice i okolice, Wyd. Region, Gdynia 2004r.
3. Bykowski W., Bory Tucholskie dla aktywnych, Wyd. region, Bydgoszcz 2004r.
4. Bykowski W. i Bykowski W., Bory Tucholskie dla każdego, Wyd. Region, Bydgoszcz 2005r.
5. Ellwart J., Kociewie Bory Tucholskie, Wyd. Region, Gdynia 2005r.
6. Pielgrzym, 1881r.
7. Węsierski. A., Dzieje Śliwic i okolic do roku 1772, GOK Śliwice, Śliwice 1990r.
8. Węsierski. A., Dzieje parafii św. Katarzyny w Śliwicach w czasach zaboru pruskiego (1870-1920), Przedsiębiorstwo Marketingowe LOGO, Śliwice 2009r.
9. www.ine.eko.org.pl